

СВІТ ДИТИНИ

ІЛЮСТРОВАНІЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Виходить два рази в місяць.

Ластівкам.

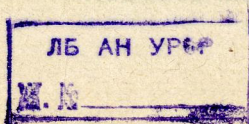
Гей прилітайте ви юрбою
З країв, де сонце вічно сяє...
Повитий смутком і журбою
Наш край давно вас очікує...

Гей заспівайте! Най усяди
Лунає гарна пісня ваша...
Най в серцях нам надію збудить,
Що колись прийде днина красша.

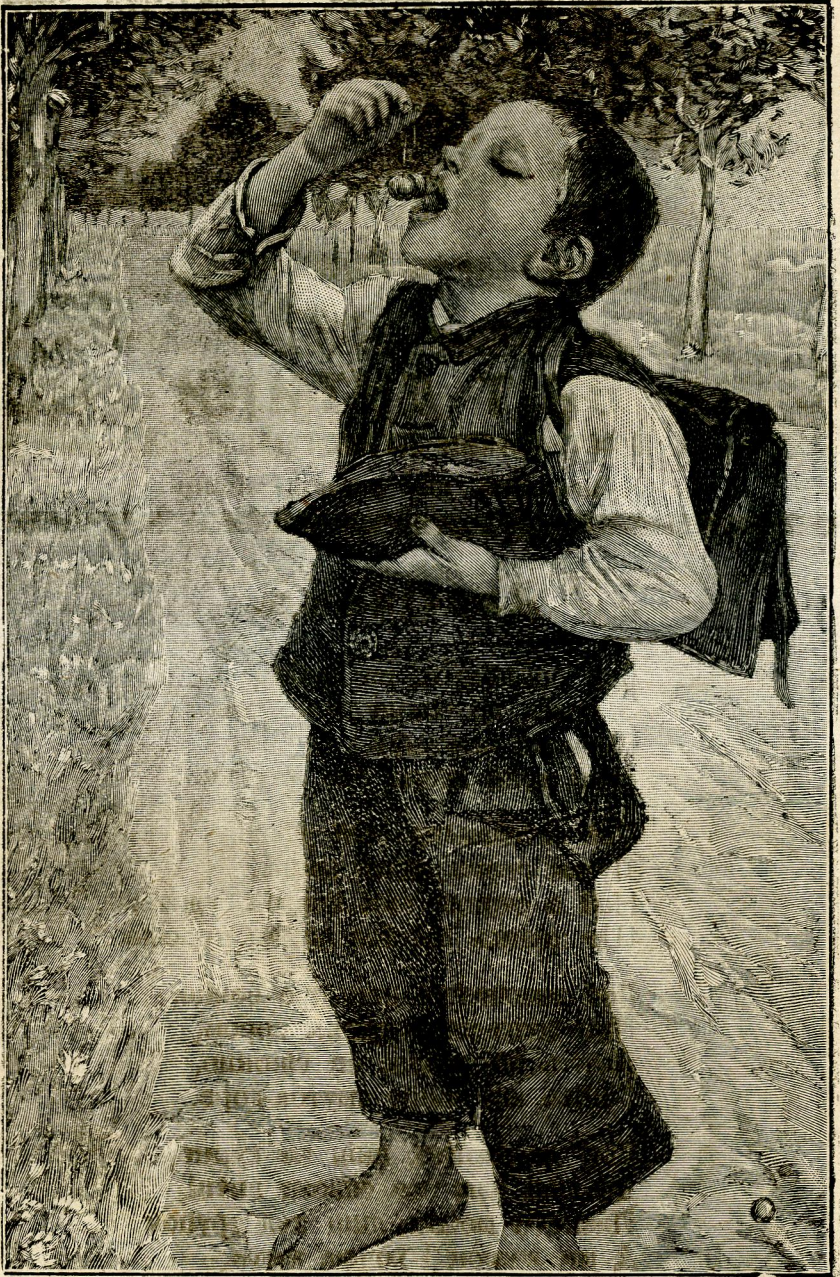
Гей заспівайте нам про сонце,
Про долю-волю дужим хором,
Летить під кожде ви віконце,
Гонить від нього смуток-горе.

Гей заспівайте, лиш не сумно,
Бо годі нам все сльози лити!
Плакати можна лиш над трупом.
А ми живем і хочем жити.

Г. Михалюньо.

Ягідки.

Які добрі ягідки,
Нічого й казати,

Бо вмів батько з року в рік
Вишні доглядати.

Посадив їх, підливав,
Плекав печаливо
І вирости деревця
Всім людям на диво.
Весна вкрила цвітом їх,
Сонце попестило —
І глянь, кілька ягідок
Вже зачервоніло.

Як буду господар я,
Садочок розведу,
Дерев гарних насаджу,
Ще й плотом обведу.
В саді гарно мов в гаю
І люблю без краю
Лиш на вишні гляну я,
Батька нагадаю.

Роман Завадович.

Боягуз.

(Байка).

Утікає заяць полем й пищить з усеї сили: Ой зле є, ой лихо! Пасся другий заяць на межі, налякався такого нещастя, взяв ноги на плечі і побіг за тамтим. Бігли вже оба й кричали: »Утікайте, бо біда, утікайте, йой«!

Побачив утікачів третій заяць; той і не чув, що кричать, а однаково налякався. Сполошив і всю свою родину. Втікав уже цілий гурток заяців, а полем чути було слова: Втікайте всі, бо горе, бо біда!

Над берегом потоку пасся кінь. — Що сталося? — питається наляканих заяців.

— Ой зле, втікаймо, — пищать заяці і скачуть у потік. Кінь, трясучись на цілому тілі, без роздумування скочив за втікачами.

На другім березі пасся осел. Він і не чекав, аж тамті перейдуть потік. Видячи втікачів, також став утікати, що було сили. Був уже спорий гурт заяців, коний, ослів та інших сподожених звірів, коли під вечер, задихані і спочені від бігу, задержалися в густім лісі. Коли вже трохи відітхнули, запитав кінь того першого заяця, яка то була небезпека, що йому стільки страху нагнала і всіх інших також спонукала до втечі.

Заяць станув на пень і говорив: »Від довшого часу ходив я спокійно на добру капусту в господарську грядку. І тепер пішов у капусту на обід; допав одну головку, та гризучи листе, підіймив очі в гору. І що вижу? В капусті стоїть якесь пужало! Намість капелюха має горнець на голові, а в руках довгі, ostrі шаблі. Як вітер подув, шаблі погиналися і пужало дивилося за мною. І справді, якби я не був узяв скоро ноги на плечі, був би мене він, гадаю, ізжер або розсік. Можете мені подякувати, що ви утікали, бо потім був би взявся і до вас. — Та намість дякування засоромлений кінь копнув заяця, що аж у нім загуділо і сказав: Ах ти боягузе, ти нас порядно обробив. А чи знаєш, що то було за пужало в капусті? То був опуд, звичайний страшко, а ми такі дурні, що втікали перед ним, наче перед чортом.

На се застидалися й тамті і вернулися назад, відворкуючи погано на заяця.

Осел ішов останній за звірятами і так говорив собі: Заяцєви, тому боягузови, я не дивуюся, що налякався страшила в капусті та втікав. Але чудуюся тим усім мудрійшим, що страхопуда й не бачили, а однаково налякалися заяцевого крику і сполошені утікали. Ба чи є і між людьми такі боягузи і такі дурні, що втікають перед страхопудом, якого й не бачили?

З словацької мови переклав Богданко.

Генрик Збєжховскі.

„Данга“

(Повісточка).

(Дальше).

— Ні, Елю паде дощ.

— Паде досц — повторяла тихісько.

Одинокую розрадою була їй ся година, коли батечко вертав на обід. Батечко бавився з нею й дровичся. Брав її на коліна й підкидав до гори та співав забавну співаночку:

»Іхав, іхав пан

На конику сам;

А за паном хлоп

На конику гоп!

А за хлопом Жид,

На конику хайтали! хайтали! хайтали!

Нараз коліна розсувалися й Еля падала на килим та аж заходилася від сміху.

Часом прохала розбавлена:

— Дай Елі/ пелюся й пасця.. Еля піде на пйохід.

Батечко дровичся:

— Що тобі дати, Елю... паша... що се паша?

Еля нетерпеливилася.

-- Хоцу пасця.

Тоді батечко торкався її губок і казав:

— Ось тут, Елю, паша..

Дівчатко, знетерпеливлене, тупотіло ноженьками й кликало крізь сльози:

— Се бузя, не пасця, дай пасця..

— Се паша.

— Се бузя... — настоювала й сіпала батька за рукав.

— Елю, будь чемна... Бо скажу тобі, що ти гільтяйка.

— Ні!

— Ти оса.

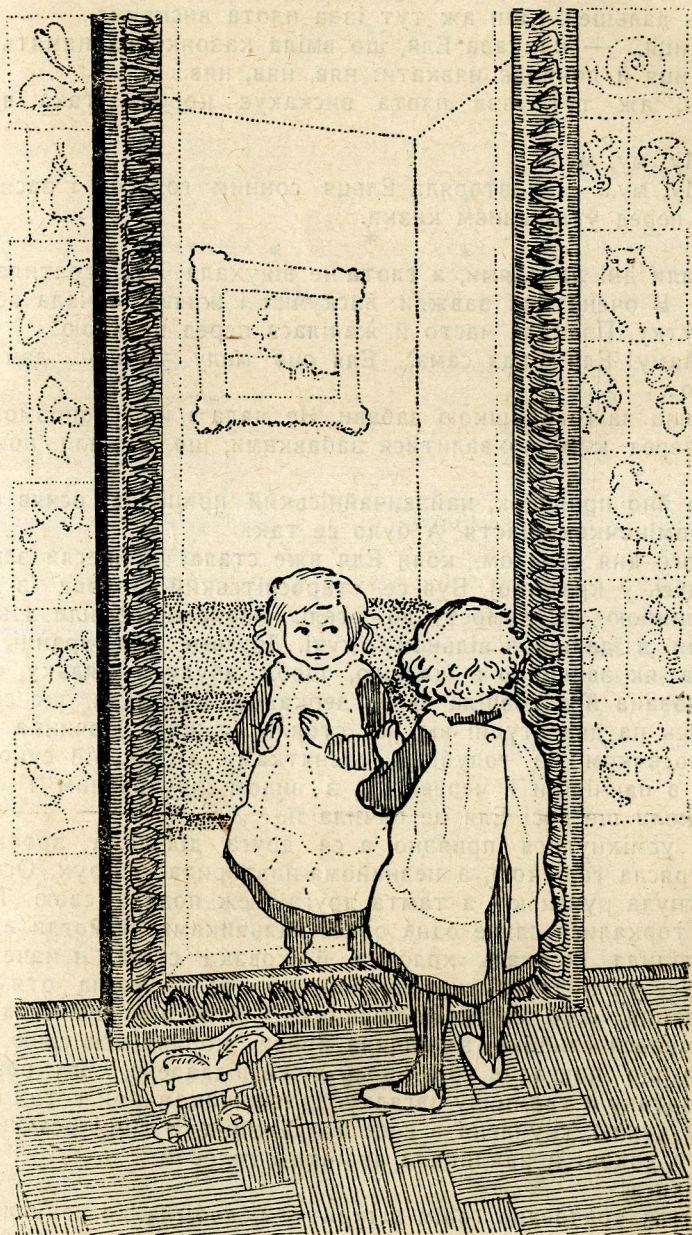
— Ні!

А коли се довше трівало, бігла тоді до нєнєчки з жалобою:

— Мамо, тато мені буцає (докучає).

Але батечко вмів і гарненькі казочки, що за ними Еля пропадала. Вечером батечко сідав на скраю її ліжечка й оповідав завжди одну й ту саму улюблену Елину казочку:

— Жила собі одна мала дівчинка... називалася Еля. Раз була Еля дуже чемненька, тож батечко зодягнув її в гарний брилик

і плащик і пішов із Елею на прохід... там до ліса. Ідуть, ідуть, ідуть... аж глип, ізза плота вискакує Аякс...

— Ая... — повторяла Ельця.

— І починає гавкати: гав, гав, гав!

— Гав, гав, гав! — наслідувала врадувана дівчинка.

Ідуть даліше... глип аж тут ізза плота вискакує...

— Киця... — кликала Еля, що вміла казочку на пам'ять.

— Киця й починає нявкати: няв, няв, няв...

Ідуть, аж тут ізза плота вискакує корова, така велика з рогами.

— Му, му, му...

— Му, му... — повторяла Ельця сонним голосом і засипляла звичайно перед укінченням казки.

* * *

Минали дні за днями, а слота не вщухала. Еля втратила зовсім гумор. В оченятках завжди лискучих і живих, почала осідати мряка смутку. Плакала часто й жалілася перед ненькою:

— Маму! Еля бінда сама... Еля оце малу тинцю... дай маму Елі тинцю...

Тужила за товаришкою забави. Не мала з ким порозмовляти, не мала перед ким похвалитися забавками, що лежали покинуті в куті.

І що йно припадок, найзвичайніський припадок осяяв сіре її життя промінечком щастя. А було се так:

Одного дня вечером, коли Еля вже стала, принесли зеркало, куплене десь у крамниці. Був се старосвітський знаряд із одною великою шибою від помосту до стелі. Зеркало обмили з куряви й устали в їдальні в вільному куті. Другого дня вранці, коли Еля вбігла як звичайно в їдальню, щоби збудити ляльку, спинилася зчудована й остовпіла перед зеркалом. Не знала, що се значиться. Ось на два ступні від неї стояла як жива дівчинка з жовтим волосечком, із голубими оченятками, в голубій суконочці, прибрана в панчішки й черевички, з видом зчудованим і оторопілим. Ніколи ще досі Еля не бачила її.

Тож усміхнулася приязно, а ся друга дівчинка зробила те саме. Потрясла голівкою, а незнайома повторила сей рух. Осмілена сим витягнула рученьку, а тамта друга теж подала свою. Та хоч обі руки торкалися сливе одна одної пальчиками, не могли зіткнутися, бо ділила їх якась холодна й ховзка стіна, наче шиба з вікна. Усе те було так незвичайне, що Еля не могла отямитися з зачудовання. Хто ся мала дівчинка? Хто прислав її до Елі? Еля задумалася глибоко, зморщила брови, зібрала всю свою увагу. Здавалося, що пригадує собі щось дуже віддалене, що розв'язує якусь замотану й таємничу загадку. Із пальчиком при устах стояла так довгу хвилину, скуплена в собі й задумана. В кінці всміхнулася, плеснула в долоні й закликала дзвінким голосом:

— Данга!

А потім урадована своїм відкриттям, побігла до неньки й тягнула її за сукню та кликала:

(Дальше буде).

Шапка-невидимка.

(Казочка).

(Продовження).

III.

Ждуть і ждуть брати оба
Тай навкучило їм ждять —
Середущий в кінці каже:
»Піду братчика шукать«.

І пішов. Не день, не два
Він ішов, ішов, ішов
Та в кінець в Бескид зелений,
Аж у праліси зайшов.

І так само, як тамтой,
Дрібнолюдиків застав,
Шапка в руки не попала,
В підземелле він попав...

Знов минає час, біжить,
Про братів і слух заглух,
Зажурилася Маруся.
Блідне личко, никне дух.

Наймолодший брат також
Впав у тугу та журбу:
»Годі довше так терпіти,
Я братів шукати йду«.

А Маруся бідна в плач:
»Ще пропадеш так і ти,
Я самісінька зістану!
Не іди, ах не іди«!

»Ні, Марусю, я піду,
Може найду я братів,
Може верну ще й багатий,
Злагідніе батьків гнів«.

А пропаду, ну то що?
Тут яке життя мені?
Батько вічно лиш знущаєсь,
Красше жити би в тюрмі«!

Попрощав Марусю брат
Тай в далекий світ пішов
І де наш Бескид зелений,
Він в кінець також дійшов.

Там найшов сліди дрібні,
Ляг під кущ, вдає, що спить,
Митю хмарою дрібота
Кругом хлопця вже кишить.

І почали вже ігру:
Враз червоні шапочки,
То у гору підкидають,
То шпурляють по землі.

Один з них таки зовсім
Близько хлопця був підбіг,
Мов зумисна шапку кинув
Хлопцєви до самих ніг.

Але хлопець ні ду-ду,
Знав, що лапка тільки се,
Удає, що спить завзято,
Та стежить враз пильно все.

А за хвилику друга знов
Шапка аж до ніг летить,
Та він знов не дав зловиться.
Буцим спить, а сторожить.

А тоді дрібота вся
Шапочками бух та бух,
Хлопець швидко зірвався,
А був жвавий, а був зух!

»Ну тепер то був би сміх,
Як би шапки я не взяв«!
Хопив шапочку у руки
Тай на голову заклад.

А дрібота вереск, писк
Підняла такий, що страх:
»Невидимка нам пропала«!
Огорнув усіх їх жах.

Аж в кінці найстарший з них,
Що короною сів,
Став бламати невидимця,
Щоби шапочку віддав:

»Ми за се тобі як стій,
Що забагнеш, те дамо,
Срібла, злота, діамантів,
Що й не бачив ще ніхто«!

»Добре!« — каже хлопець їм —
»Та наперед ще скажіть,
Де братів моїх поділи
Тай мені їх приведіть«!

»А брати оба твої
У Бескидів споді гень,
Там у нас вони в неволі,
Роблять нам як ніч, так день«.

»Ах се так! А гей, ведіть
Ви мене до них мерщій,
Ви тепер у мене слуги,
В мить сповняйте приказ мій«!

Щож робити було їм?
Він їх пан, їм слухать слід,
Тож ведуть його, як хоче
Під Бескид, аж гень у спід.

(Дальше буде).

Пес і кіт.

В коморі ловив кіт миши, а пес загавкав. Кіт вискочив із комори й закричав: »Чому положиш мені миши«?

Пес відповів: »Відстрашую лихих людей, щобинам чого не вкрали«.

Кіт на се: »Овва, важне діло!«

»Чому ні?« — каже пес. — »Як не буду брехати, злодій вкраде хліб«.

»Гм« — говорив з погордою кіт, — мене господар більше цінить, бо я бережу йому хліб перед мишами. А ти шо? Пильнуеш його перед мишами«?

Пес закликав: »Ні, коте, мене господар більше цінить, бо я стережу його ціле майно«.

»Ні, таки мене!« — опирався кіт.

»Мене«, — боронився пес.

І так оба сперечалися, доки не прийшли злодії й закрали в е зі світлиці, — а в коморі миши зіли хліб. Пес ні кіт не чули нічого.

Господар розлютився та прогнав пса й кота.

З вакаційних балачок.

Івась: Ай-ай-ай, ратуй, мамусю, дуже болить мене животик!

Мати: Що се тобі сталося, моя дитино?

Івась: Я зїв цукорок, що дістав від товариша, ось тут другий такий самий.

Мати: Що за поганий цукорок, уже по красці пізнати! А чи не кажу я тобі, Івасю, що дня, щоби ти не їв інших цукорків, лише з нашої української фабрики »Нова Фортуна?« Вони гігієнічно зладжені і не можуть пошкодити. Скажи се також твоїм товаришам. Нехай усі українські діти купують цукорки української фабрики. Дістануть їх у sklepi »Нової Фортуни«, Львів, ул. Руська, ч. 1.

„Світ Дитини“ є постійним додатком до „Молодої України“.

Редакція і Адміністрація: Львів, ул. Зіморовича, 3.

Видає і за редакцію відповідає: **Михайло Таранько.**

З друкарні ОО. Василян у Жовкві.

СВІТ ДИТИНИ

ІЛЮСТРОВАНІЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Виходить два рази в місяць.

У Петрівку.

Як Петрівочка горяча тай настала,
В полі инша співаночка залунала.
Гнеться, гне під серп той гострий спілий колос,
А у нашій співаночці инший голос.
Спілий колос, повний колос хилить нива,
Женчиків чарує, кличе на ті жнива.
Час, ой час нивойку жати, дожинати,
Час, ой час вінойко плести, доплітати.
Жнива золоті, пекучі перед нами
І в полудня жар — спочинок під снопами...
А тут думка невгомона ген несеється,
А тут серце щось сумує, серце бється...
Ой, як тая обжинкова залунає,
То вже наше красне літо мов минає...
Перед нами час спочинку, час доситу,
Серцю жаль... як жаль веснойки, жаль і літа!
Забреніли срібні серпи, срібні коси,
Ой полишуться лиш стерні і покоси...
Хоч погляне сонце ясне ще ласкаво,
То погляне не на цвіти, на отаву...
Залунають співаночки та не тії,
Покінчилися ті чари веснянії...

Уляна Кравченко.

На гойданці.

Ах, який чудовий день:
Птиці граються між віттем,
Парк лящить від їх пісень,
Ліс пахтить пахучим цвіттем.

Грають дзвінко комарі
Пісоньки трелистострунні
І дзвінками по горі
Дзвонять вівці білорунні.

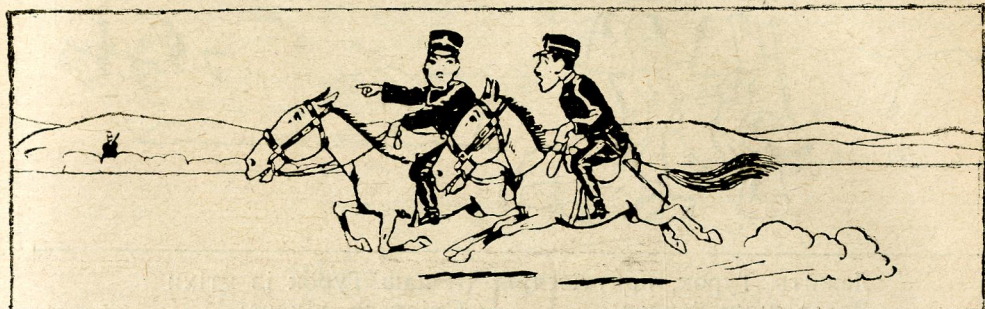

Йде усміхнена Весна
У райдужний блеск розлита,
Сипле цвіттем мов у снах,
Гладить вітром ниви жита.

А ми собі у ліску
Гарну гойданку зробили;
Що тут втіхи, що сміху,
Як весело нам, як мило!

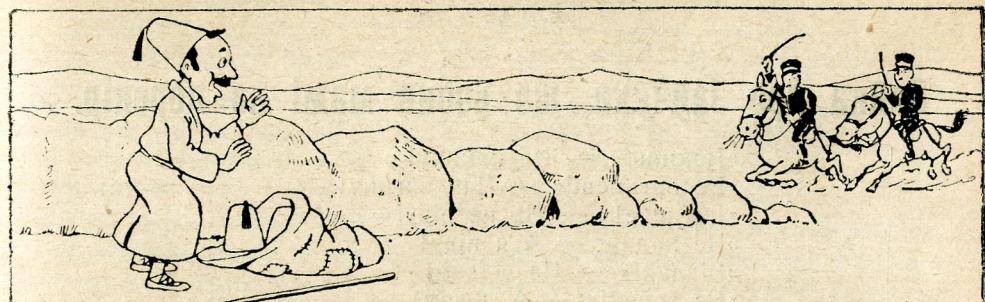
Що нам лихо, що біда?
Будьмо мов ті пестрі квіти!
Нам весело: гой-да-да!
Бо ми всі невинні діти.

Хитрий Турок.

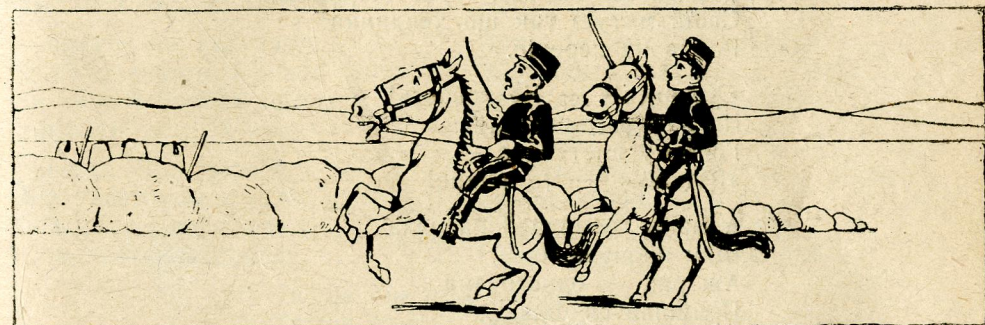
Приказали Італійці
Коників сідлати,
Тай пігнали у пустиню
Турків воювати.

Сидить Турок коло шанців,
Не знає нічого,
Побачили Італійці —
Тай чвалом до нього.

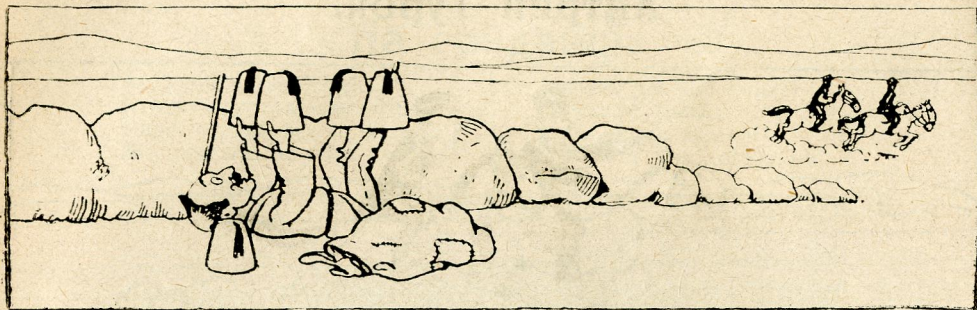
»Біда мені!« Турок каже
Тай чуває чуба:
Зловлять мене Італійці,
Буде мені »буба«!

Та за хвилю вже чотири
Шапки з шанців видно:
Ой буде вам, Італійці,
І страшно і стидно.

Підїхали Італійці:
»Ов, погане діло,
Таж там Турків аж чотири
У шанцях засіло«.

Настрашився Італієць:
»Слухай« — каже — »брате!
Як нам обом життє миле,
Даймо ногам знати!

Лежить Турок, притаївся,
Задер руки й ноги —
Як чкурнули Італійці,
Знявся пил з дороги!

А наш Турок із утіхи
Сміється, хі хоче:
Ну, був клопіт — та за раду
Честь тобі, пророче.

Байка про зайчика, що робив мамі на перекір.

»Покинь!« — Не покину!
»Бо загинеш!« — Най загину!
»Іди вже!« — Ні, не піду!
»Не ходи!« — А я піду!
»Віддай!« — Не віддам!
»Не давай!« — А я дам!

* * *

Дитино, вір — чи не вір,
Маленький зайчик, гарна звіринка
Своїй матусі так що хвилинка
Робив на перекір.

»Ховайся!« — Не ховаєсь!
На лапки спинаєсь,
Головку виставляє —
»Втікай!« — Не втікає!

А мама грозила й навчала
Біду прочувала...
Аж раз — одного дня
Прийшла ся біда.

»До ліса! до ліса!«
— А зайчик від ліса.
»Від ліса! від ліса!«
— А зайчик до ліса.

І просто лису в рот
Встромив дурний свій лоб.
Шукав собі зайчик пригод,
Тепер він з лисом співа: гоп! гоп!

Дитино, вір — чи не вір,
Так кожному буває,
Хто поступає
Усім на перекір.

о. Г. Костельник.

Шапка-невидимка.

(Казочка).
(Продовження).

IV.

В підземелля вже війшли,
Що за чуда, дива там,
Вся світлиця самоцвітна,
Золотих дванадцять брам.

У одну з сих брам пішли.
Довгий вів, вузкий хідник
Гень у темную печеру,
А там зойки, плач і крик.

»Що се?» хлопець наш пита.
»Се невольники усе
Так ридують, нарікають«.
»А брати мої тут де?»

Привели їх. Наче снасть
Кожий з них так виглядав,
Не одержу, але лахи
Кожий з них на собі мав.

Як братів він так узрів,
Аж розплакався з жалю:
»Ві мені й братам одержу,
Принесіть як стій нову«.

Принесли. Вже вбрались всі.
»Пир тепер нам в один мах,
Що найкрасше їсти-пити
Ви заставте на столах.

»І капеля най також
Враз до пиру грає нам.
Хай огні горять чарівні
В честь обом моїм братам«!

Так зробили, як казав,
Пир заставили: Гей-гей!
А огні, музика, співи:
Берись в боки тай гуляй!

Потім повіз запрягти
Дробеняткам приказав,
Щоб оглянути їх царство
Він проїхатись бажав.

А було що оглядять,
Були дива там дивні:
Рожецвіти з діамантів,
Просонцвіти золоті.

Потім їм він приказ дав
Зілля дати собі таке,
Що гнів з серця проганяє,
Як напиться, на все.

Хрусталевицх ще відтак
Зажадав повозів сім
Повних злата, самоцвіту
І вертав з сим всім у дім.

Та ще нім поїхав він,
То ще приказ один дав,
Всіх невольників пустити,
Щоби кождий волю знав.

(Дальше буде.)

Генрик Збєжховскі.

„Данга“

(Повісточка).

(Конець).

— Маму... ходи... скоро ходи...

Данга, Данга!

Сього дня мусіли всі подивляти Дангу... Ненька, батько, кухарка, покоївка... Еля показувала своє відбитте в зеркалі й говорила з тріумфом:

— Данга.

А коли батько зважився замітити:

— Що за Данга... Сеж Ельця... приглянься добре — дівчатко відповідало з пересвідченням, вказуючи на себе пальцем:

— Ні, се Ельця... там Данга.

Від тоді в цілому домі було весело. В Данзі найшла в кінці вимріяну товаришку забави. Робила смішні міні, вистоявала цілими днями перед зеркалом та оповідала своїй товаришці казки, вела з нею розмови, показувала їй ляльки й забавки.

Справді трудно було про красшу й вірнішу приятельку. Данга сміялася разом із Ельцею, плакала з нею, поділяла з нею лихі й гарні хвилини. Що день рано на »добридень« і вечером на »добраніч« рожеві усточка Ельці притискалися до уст товаришки. І тільки прикро було дівчинці, що Данга пильно слухала її оповідань, рухала навіть губами, але ніколи не могла промовити ні словечка. А коли з настанням погоди Ельця стала бавитися в городці, ніколи не вийшла зза шиби, не кинула скляної клітки, щоби погратися враз із Ельцею серед квіток, на білих стежках, у тіні велитеньких соняшників.

Зразу весь дім не міг освоїтися з чудним трохи іменем Елиної приятельки.

Та поволи се ім'я втерлося, перестало чудувати й непокоїти. Від тоді і до лівого кулачка дівчатка втирали все окремо цукорки для Данги. Подавали їй за приклад чємности тоді, коли Ельця починала гримасувати, хоч се було дуже рідко.

Одного дня хтось через неввагу вдарив зеркало ногою. Крихке скло розприскалося відразу в дрібні скалки. Із страху перед скалінням повиятали з оправи гострі шматки скла й у сьому місці, де давніше була хрустальна шиба, остала тільки сіра, рапава дошка. Еля тоді саме бавилася в городці. Не прочуваючи нічого злого, прибігла по якомусь часі до покою, щоби похвалитися перед товаришкою китицею жовтих козелців. Та коли станула на звичайному місці, серденько її стиснулося болюче... Не було скляної клітки, не було Данги дорогої... Сіра дошка разила око потрісканою, рапавою верхнею... Слезі закрутилися в очах дівчинки... Бігала з кута в кут, шукала в кожному покою... та Данги не найшла.

Усенький дім лунав Елиним плачем... Ніяк не можна було дівчини потішити... Крізь слези жалілася й питала в усіх із докором.

— Де моя Данга? Де моя Данга?

На се питання треба було відповісти. Дитина домагалася вперто вияснення? Що й но в ньому могла найти хоч трохи полекші.

Гам зів Дангу!

І що й но тепер зрозуміло дівча. Серденько дівчатка найшло винувника й звернулося проти нього. Зіджена дівчинка домагалася милосердя...

— Бідна Данга! Гам бел

Се була розвязка обох сих питань.

Та час лічить найтяжші болі.

По кількох днях Еля успокоїлася... Образ Данги почав віддаюватися, меншати, затиратися в пам'яті...

Нові вражіння вдиралися до душі...

Кожний день отвирав нові, невідомі світи...

Часом іще пересувався Елиною головою Данжин образ, але такий уже далекий, такий невиразний, мов сі білі хмаринки, що пливають небом. Часом іще зацвів виразніший спогад, виплила якась остання подробиця, незіджений цукорок, або пустий кут покою приводив на думку далекий образ.

Тоді в Елиних голубих оченятках появлялася мимоволі одна мала сльозинка, та засихала на віях.

Бідна Данга!

Буде дощ.

Буде дощ, буде дощ —
Втікай, птичко, куди хоч!
Сховаюсь під деревце,
А головку під крильце.

Як надстане — вилечу,
Цілий світ розвеселю.
Вийдуть діти на двір —
Заспіваю: цір-цір-цір!

Переспів К. З.

Шпакове гніздочко.

Для шпака гніздочко
Татусь зробив,
На липі високо
Він його прибив.

Ся пташка великий
Дає нам хосен:
Червачків багато
Зість шпачок оден.

Синичка і щиглик
Теж пташки зичливі,
Бо нищать в садочку
Червачки шкідливі.

І. Б.

Діточі помічення.

Хитрун. Влодко спитав дідуня: »Дідусю, чи ви маєте зуби?»

»Та де, Влодочку, мені вже повипадали«.

»То потримайте мені булку зі шинкою, — а я буду гратися«
— попросив любий внучок.

Сонце-каліка. Була затьма сонця, така, як буде у нас 30 серпня с. р. о 1 год. в полудне. Тінь місяця закрила поволи долішню частину сонішнього щита.

Трилітний Петрик прибіг задиханий домів і вже в дверях скрикнув:

»Мамусю, мамусю, хтось відкусив сонцю бороду«!

Ясно сказала. Іринка прийшла до skleпу з обувом й каже:
»Хочу пару білих шнурівок«.

Купець питає: »Для тебе, дитинко?»

»Ні, для моїх білих черевичків«, — відповіла Іринка.

В звіринці. Пятилітня Маруся побачила вперше слона й здивована каже до мами: »Погляньте, яка то чудна корова! Роги має в пську, а хвостом траву скубає«.

Зі школи. »Що се таке вода?« — спитав пан учитель Мирона.

Мирон кашельнув і став говорити: »Вода — се безбарвна тіч, яка зараз чорніє, скоро в ній обмию руки«.

Легка поміч. »Що думаєш: чи можна вратувати корабель перед затопленнєм, коли він має діру з переду, через яку ллється вода до середини?»

»Певно. Лиш треба зробити діру також і заду корабля, щоби вода, яка натекла, могла з нього витікати«.

З чеського журналу: Tribuna dětem«.

„Світ Дитини“ є постійним додатком до „Молодої України“.

Редакція і Адміністрація: Львів, ул. Зіморовича, 3.

Видає і за редакцію відповідає: **Михайло Таранько.**

З друкарні ОО. Василіян у Жовкві.

СВІТ ДИТИНИ

ІЛЮСТРОВАНІЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Виходить два рази в місяць.

Літом.

Нива в сонці мерехтить,
А пшеничка золота,
Наче та гірська вода
І хвилює і шумить...

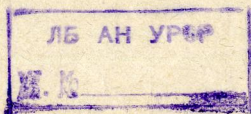
Перед зорею свитання,
Нім озветься ранний дзвін,
Хто живий, іди в поле,
З піснею йди за загін.

Йдіть — хоч як горячий день
І співайте нам пісень.
Най лунає в нашім полі
Пісня і життя і волі!..

Лан філює як Дунай:
Не журися, не жури!
Жниво лік на всі журби,
Буде хліб і коровай!

Гей, пшеничка золота,
Як те море... як ріка
І філює і шумить,
В сонця блеску мерехтить...

Уляна Кравченко.

Крілик.

Оля крілика дістала
Маленького, що аж страх;
Лньєюскбе езвірятчко
Все на двох сидить лапках.

Сидить собі мов дитинка
Заїдаючи ріжок,
Мягосеньке мов перинка,
А товсте як пиріжок.

Оля ляльку занежала.
 Призабула цілий світ,
 Кріляточко покохала
 З ним і днює, з ним і спить.

Так і ви, кохані діти,
 Як та дівчинка робить,
 Любіть звірят, сонце, цвіти
 І природу всю любіть.

Р. З.

Шапка-невидимка.

(Казка).

(Докінченне).

V.

А тимчасом батько їх
 Дома дуже бідував,
 Все до гіршого клонилось,
 Відколи синів не мав.

Що посіє, не збере,
 Пусто крутиться вітрак,
 Бо ніхто не носить млива,
 З богача він став бідак.

А Маруся раз-у-раз
 Мов підкошений той цвіт
 Вяне, тужить, пропадає,
 Їй немилий цілий світ.

Горе, туга та журба
 Полонили хату всю:
 Мельник від гризот марніє,
 А Маруся від жалю...

Аж із далі щось брентить,
 Чути туркіт теж коліс,
 Сім повозів заїжджає,
 Повний скарбів кожний віз.

Поганяють коний тут
 Мов мізинчики такі,
 Дрібнолюдики маліські,
 В однострої вбрані всі.

А по заду льокайчук,
 Теж маленьке дробеня,
 Тільки повіз задержався,
 Дверцята він відчиня...

А з повозки висідають
 Вбрані в строї дорогі
 Три князенки молоденькі
 І до мельника йдуть всі.

Наймолодший привитав:
 Ах, витайте, тату, нам!
 За здоровля хильніть чарку,
 Най живеться гарно нам!

Батько вихилив до дна
 І відразу не той став,
 Став синів він голубити,
 Обнимав і цілував.

Бо напиток се був той,
 Що гнів з серця проганя,
 А у серці любов ширу,
 Любов вірну поселя.

А Маруся, що й казать,
 Наче сей рожевий цвіт,
 Так відразу звеселіла,
 Мов новий настав їй світ.

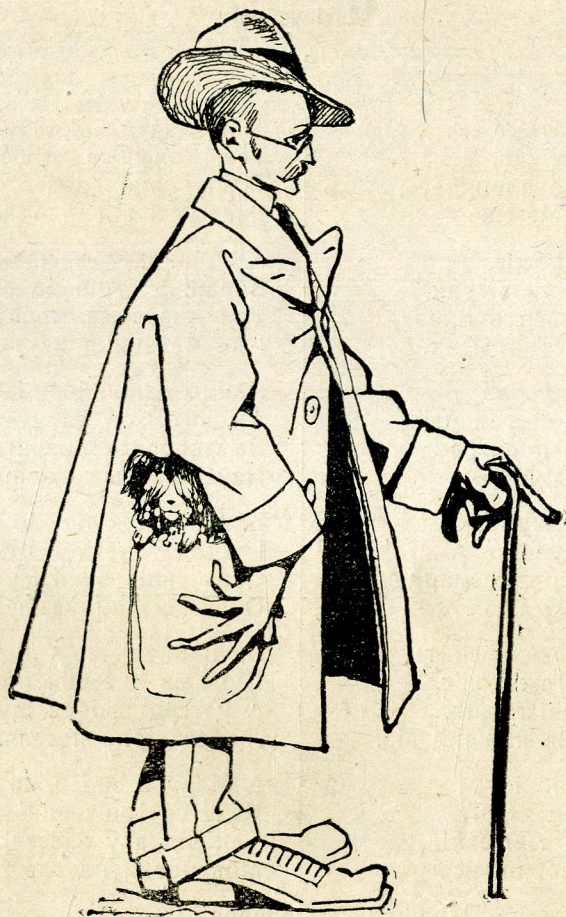
І зажили тепер враз
 Сини, батько та сестра
 І весело і щасливо —
 Ось і казочка вам вся.

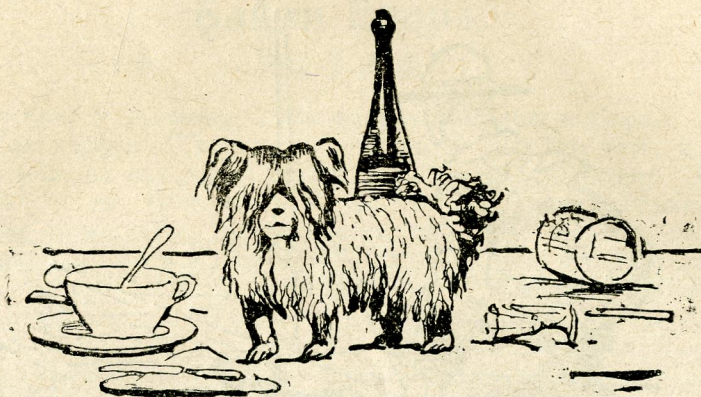
Вуйко Влодко.

„Гав на вакаціях“.

1. Життє у місті.

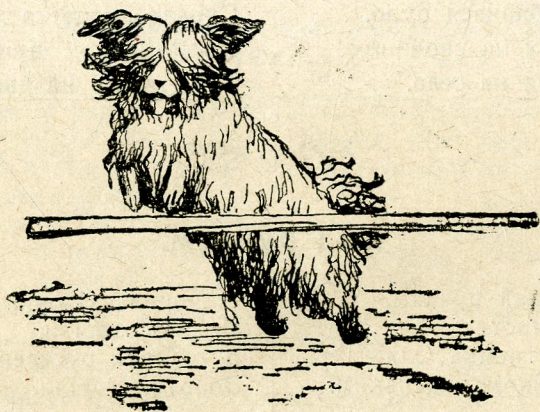
Тихо діти! Позір хлопці!
Вуйко Влодко йде отсе...
І нове щось та цікаве
У кишені вам несе.

У великім, славнім Львові
Серед розкошій, забав,
Жив малий песок збиточний
Пустий, жвавий — звався Гав.

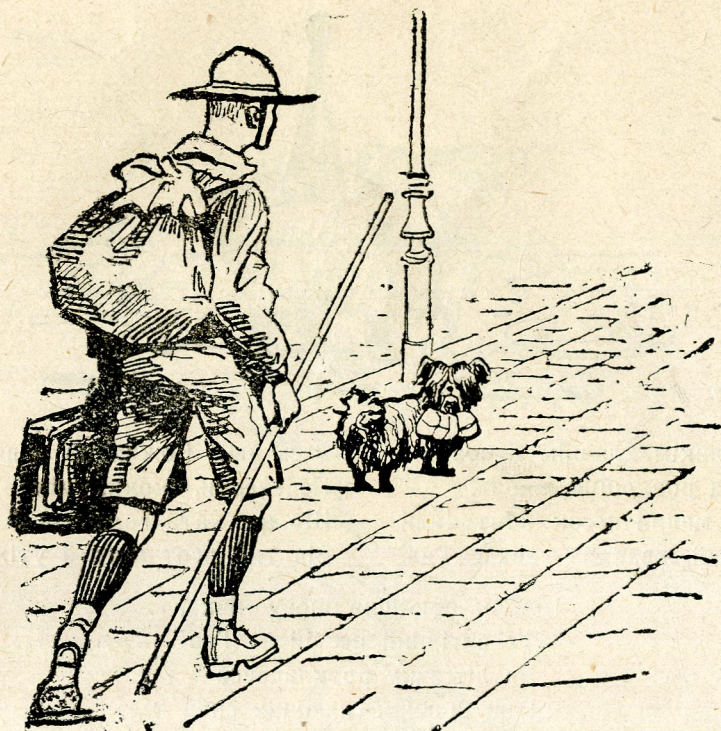
Весь день Божий по диванах
Переверти, скоки, сміх,
Що аж хата гомоніла
Від тих псот його й утіх.

А як прийшла знову нічка,
То вигідний пестій — Гав
На ліжечку розкладався
І на шовках-плюшах спав.

Жив вигідно і розкішно,
Вивчився багато штук,
Хоч вчитися не любив він
І все тікав від наук.

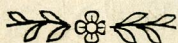
Знав вже подавати лабку,
Служив, скакав через кий,
А як часом вчув фортеп'ян,
Пісню співав, як старий.

Раз у літі враз з Романком,
Що з ним бавився було,
До знайомих на спочинок
Гав вибрався на село.

На дорогу у клуночок
Сховав мясце та хлібець
І з Романком втішно, жваво
Він пздавсь на дворець.

(Далі буде).

Над ручаєм.

Ой там над ручаєм,
Ручаєм чистеньким,
Бавилася чемна Оля
З братчиком маленьким.

Камінці кругленькі
В водичку кидали,
Або цвітки ріжнородні
В китичку складали.

Їх чорненькі очи,
Як зорі зоріли,
А головки русявенькі
Золотом горіли.

Бо величне сонце,
Що вже клалось спати,
Цілувало сі діточки
Проміннем, як мати.

І. Б.

Байки Езопа.

Лис і цап.

Цап і лис у страшну спеку мандрували полем. Спрага мучить їх! Аж бач керниця. Та чим начерти води? Що тут довго думати? Спочили оба до керниці. Студена вода вгасила їх спрагу. Що йно тепер цап почав розглядатися. Як тут вилізти з керниці? Лис успокоює. Каже: »Не трать відваги, приятелю. Я знаю раду. Ми оба ще видістанемося відсіля. Стань на задні ноги, передніми оприся до муру, голову витягни гарненько у гору, щоби роги звисали зовсім на діл. Тоді я легесенько зіскочу з твоєї спини й ще тебе виратую!«

Цап зробив усе те дуже радо. Один скок — і лис виратувався. Тоді нуж злорадно насміхатися з цапа. А цап справедливо докоряв лисови за зрадливість. У кінці лис попросився кажучи: »Я, приятелю, рішуче не бачу для тебе ратунку! Та в подяку дам тобі одну раду: Колиб у тебе було стільки розуму, що волосся у бороді, то ти ніколи не скавав би був у сю керницю, не роздумавши перед тим, як з неї назад видістатися!«

(Не зміривши броду, не лізь у воду).

Осел і коза.

Один мужик мав осла й козу. Осел мусів багато працювати. Тягарі двигав, за те діставав більше й ліпше їсти, як коза.

Коза зазирала ослови. Завзялася довести до того, щоб осел не діставав так добре їсти, або щоб бодай добре набили його! Тож каже раз ослови:

»Слухай, любий приятелю! Нераз уже я щиро жалувала тебе. День у день двигаєш великі тягарі. Від рана до вечера гаруєш. Дала б я тобі одну добру раду«.

»Щож се за рада? — спитав осел. — Прошу тебе, скажи«.

»Тож послухай. Коли проходитемеш біля якої ями, скок до неї. Вдай, ніби зранився. Опісля матимеш довший час спокій. Зовсім не потребуватимеш гарувати«.

Така рада сподобалася ослови. Вже другого дня проходив біля ями. І зробив, як радила коза. Ніби не хочачи пошпотався і впав у яму. Та не так склалось, як гадалось. На пів мертвий лежить. Щастє, що не звихнув собі ноги. На цілому тілі пообдирався. Так його й витягнули. Ледви доволікся до дому.

Господар любив осла, тому швидко післав по ветеринара. Прийшов ветеринар і записав хорому ослови свіжий, споршкований козячий язик.

В господаря осел більше значив, як коза. Тому зараз же велів убити козу, щоб ратувати осла.

Так відпокутувала коза лиху раду своїм власним життям.

(Наслідки зависти нерідко виходять на шкоду самому зависникови).

Галя.

Страшний опуд.

Пшеничка вродилась золота, роскішна,
На гаразд, на щастє, на хлїб мужикови,
Слава Тобі Боже! — що такая пишна,
Буде зерно людям, паша для корови.

Та на тяжке лихо, як вже мали жати,
Воробці крикливі про се ся дізнали:
Чи самі там були — чи їм хто дав знати,
Чи може в газетах про те прочитали?

Цілою юрбою сюди прилітали,
Мов та чорна хмара покривали поле,
Смаковитим зерном шлунки напихали.
Щож той мужик вдіє? Ой! моя ти доле!

Опуда страшного мужик виробляє:
Із патиків руки, а живіт з соломи,
На голову з клоча капелюх вкладає,
Йому не пошкодить ні слота, ні громи.

Опуд серед поля розчепірів руки,
Капелюх на бакир, заперся ногами:
Вже то дармоїдам не дасть він принуки,
Він страшний велитень, він пан над полями!

Мужик радий з себе, що таку втяв штуку,
Приходить на другий день та заглядає,
Чи взяли до серця воробці науку,
Чи втекли — чи вже їх тут більше на має?

Остовпів, як глянув, що вони зробили:
Опуда обсіли й дзюбки обтирають
Про птиці небесні ще зацьвіркотіли,
Що не орють, сіють, а тільки збирають.

„Світ Дитини“ є постійним додатком до „Молодої України“.

Редакція і Адміністрація: Львів, ул. Зіморовича, 3.

Видає і за редакцію відповідає: **Михайло Таранько.**

З друкарні ОО. Василіян у Жовкві.

СВІТ ДИТИНИ

ІЛЮСТРОВАНІЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Виходить два рази в місяць.

Пільні цвіти.

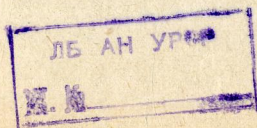
Червоненький маківцвіт
Літом процвітає
І своєю красою
Світ розвеселяє.

Тай ромен із блаватами
Пишаєсь красою...
Чепурненькі їх головки
Манять за собою.

Нема красшого у світі,
Як наша Україна,
Її зілечком вбереться
Кождиська дитина.

Її зілечком вбереться,
Пісню заспіває,
Свою Неню Україну
Над усе кохає.

Нуся.

Клопіт із лялею.

Стець і Прися, молодята,
Пішли в пасіку до тата;
Сонце любо усміхалось
І на дощик не збиралось,
Та за хвилю чорні хмари
Синє небо геть заслали.

Щастє, що Стецько з собою
Взяв в дорогу парасоль;
Як лиш дощ з гори пустився,
Стецько під парасоль скрився,
Прися з боку притулилась
І на лялю нахилилась.

Була собі в неї ляля,
Гарна мов із казки краля.
Прися так її любила,
Що з собою все носила,
А Стець -- хоч не був він жінка —
Любив сю свою... сестрінку.

Про самих їх їм байдуже,
Та про лялю дбали дуже:
В середину положили,
Рученьками захистили,
І хоч дощ в знаки їм дався,
То до лялі не дїбрався.

Р. З.

Киця Драпця.

Хто не знає, яких приятелів має Гануся, нехай послухає; по забаві не вадить хвилинку спокійно посидіти, а хто уважно слухатиме, то може дещо доброго навчитися.

Отже ясноволоса Гануся мала парочку приятелів: песика Гавця і кицю Драпцю. Шо то за маленькі сотворіннечка були! Гавцьо був увесь чорненький, мовби його хто мазею обмазав, тільки ніжки мав брунатні, мов чобітки і по колісцятку такої самої краски над очима, гейби носив окуляри. Під товстенькою шийкою мав білу латку, яку можна порівнати з сорочечкою, що в божу неділю визирає у кожного хлопчика зза камізоли. Очка мав веселі, проворні і так розумно ними дивився, мовби хотів ось-ось промовити.

А другої такої хорошої на вид киці, як Драпця, хоч зі свічкою шукай і ледви чи найдеш! Вона ціла була попеласта в чорні пружки — мов тигрик. Кругленька мордочка настобурчилася купочкою вусиків. Зубки в неї такі білі, як крейда, а пазурки ostrі мов шпильочки. Куди ступить, то мурликає собі під носом, а уся така м'ягка, мов подушка, яку Ганусина мамуня підкладає донечці на ніч під головку.

Гавцьо був дуже послухний песик. Яких він штук не вмів! І через прутик скакав і на задних ніжках танцював і з кусником цукру на кінчику носа довго-довго сидів на почіпках непорушно і з кошичком у зубах бігав із Ганусею в город по малини і богато-богато іншого. В день він сидить собі поважно в куточку або спить. А як настане ніч, то стілько гавкоту і дзявкоту зчинить на подвір'ю, мовби там Бог знає що діялося. Любила його за те Гануся.

Драпця була химерна і трошки лінива; їй щоби молочка солоденького, або кусник сала — от її мрія. Побіжить, бувало, миши ловити тай засне в сіні, а зголоднівши репетує на всю хату і тупцює довкола Ганусі. В мишках вона не дуже то любилася, за те воробляче місце — того подай Господи! На саму згадку про пухкеньких воробчиків уже слінка в неї потече. А що на лихо метка і зручна вдалася, то й ловить їх, бувало, в смєречині немало. Що вже наплакалася Гануся над бідними воробчиками, що вже наказувала Драпці не ловити їх — дарма! Непослушна була киця тай годі.

Перебрала раз Драпця міру і розгнівила добрячу усміхнену Ганусю. Замкнула її дівчинка до порожньої комірки, де було багато мишок. Куди глянь — усюди ворухиться то малесенька вусата мордочка, то довгий хвостик. Але киця з досади ні не глянула на них; звинулася в клубочок і захропіла собі смачненько. Приснилися їй смачненькі воробчики в смєречині.

Прокинулася Драпця — свитає. Гавцьо гавкає по подвір'ю, бігає то під стодолу, то до стайні, то в пасіку.

Киця кілька разів протягнулася, зігнула хребет у дугу і пригадавши собі гнів Ганусі, сказала сама до себе:

— Який той Гавцьо немудрий; не спить цілу нічку, бігає, галасує по подвір'ю та відстрашує злодюг, а в день мусить виро-

бляти різні штуки. І що він за те має? Чи не ліпше спати собі спокійно в соломі?

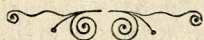
Драпця задумалася.

Страх, як не хочеться нічого робити! Аж усміхається до неї бездільність. Ліпше вже втекти собі в поле, в ліс — там безжурне життя, тільки їж і спи! На дворі весело, сонечко гріє, птички щечуть, жито шелестить, цвіти пахнуть...

І Драпця рішилася втекти.

Як лиш наймичка відчинила ранком двері до комірки, Драпця їй попід ноги шусть — і сховалася в дровітні! Відтак заглянула на подвіре і кивнула лапкою на Гавця:

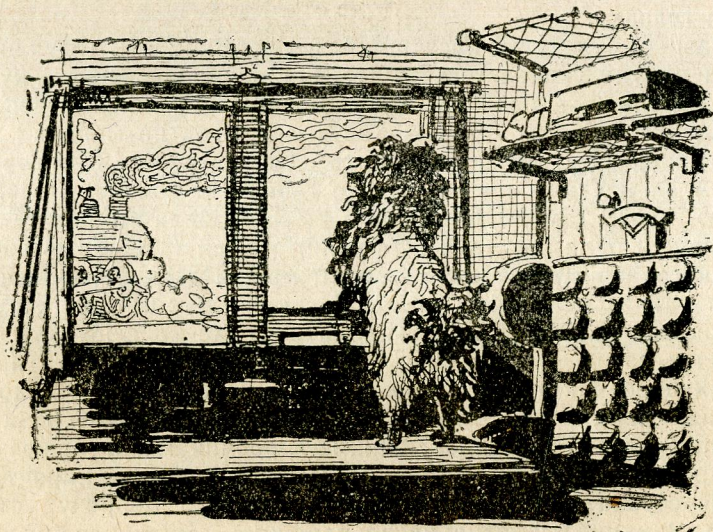
(Продовження буде).

Вуйко Влодко.

„Гав на вакаціях“.

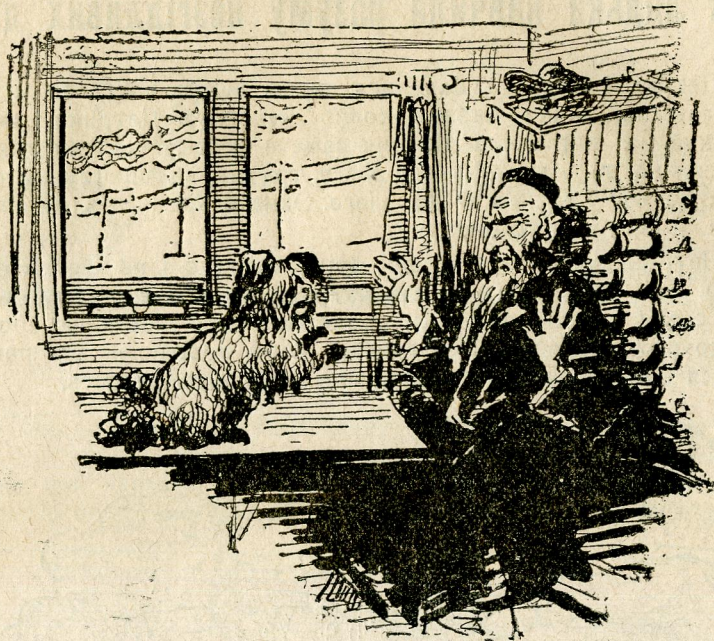
2. У вагоні.

У вагоні розгостився
Із ніжками на сукно
І цікаво ткнув головку
У вітворене вікно.

Ушко нашорошив остро
І наставив пильно слух,
Аж вертівся з нетерплячки,
Поки поїзд піде в рух.

Розпочав предивний спів.
А потім під свист машини
З ляку-дива Гав присів,
Нараз свист льокомотиви!..

Поїзд рушив. Гав з утіхи
Став скакати, брехати,
Й по вагоні без упину
Подорожніх зачіпати.

Потім знову гоп на лавку,
У віконце ніс встромив
Тай очима пильно, бистро
По полях-лугах водив.

Як побачив де ворону,
То ховався до кута,
А брехав, скакав зі злости,
Як доглянув когута.

Навинувся бурий котик
Бігти за ним Гав був рад,
А залаєв пес великий,
З ляку цофався назад.

(Продовження буде).

Синичка.

Полудне. Сонце стоїть високо на небі і посилає свої проміні на ogrіту землю. В повітрі високо кружить яструб. Маленький жайворонок бистро наглядає у висоті. Як побачив яструба, зараз запищав. Уся пташня сховалася, лиш одна синичка опізналася. Яструб кинувся на неї. Подумала собі: Вже по міні! Відчиненим вікном влетіла до бідної хатки. Яструб за нею та видить, що вона сидить на колінах дідуса, тож полетів собі геть. Дідусь сказав: От налякав тебе, небого!

Синичка відпочила і також полетіла.

Подав Богданко.

Як лялька навчила розуму незгідливих дітей.

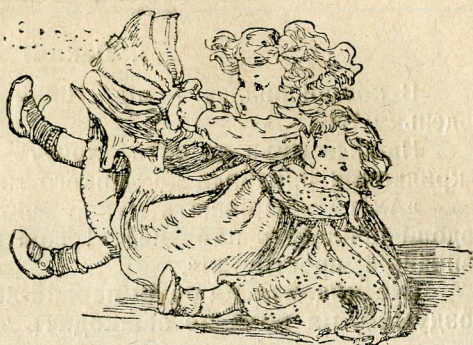
Петрик і Катруся бавилися дуже чемно і булиби в найбільшій згоді покінчили забаву, колиб не псота Петрика, яка їх на короткий час порізнила. Петрик саме в розгарі забави так розкозачився, що не надумуючись довго трутив сестричку на стіл. Він зовсім не хотів вдіяти їй що злого. Одначе Катруся загнівалася і не хотіла з ним уже бавитися.

Петрик думав зразу, що вона жартує і не робив собі нічо з того. Але коли помітив, що Катруся задержує повагу, взяв собі се до серця і сівши при вікні з засумованим видом, що зробив вже все, що потрібно, щоби сестричка йому простила, але помилився. Катруся завзялася, ще й забажала йому відомститись.

Щоби йому докучити, принесла гарну ляльку і стала прохджуватись по кімнаті, а кілька разів переходила коло нього, показувала йому кінчик язичка. Се подобалося зразу Петрикови. Але згодом стало його дратувати і він скочив до Катрусі відібрати їй ляльку. Побачила се молодша сестричка Даруся, що до тепер бавилася оподалік і побігла Катрусі на підмогу. Обі разом були так сильні, як і їх братчик. Розгорілася завзята боротьба...

Нараз лялька урвалася і войовники беркицнули на долівку, кожде в свою сторону. Хоч не зробили собі нічо злого, проте трохи напудились.

Хто зна, як булаби скінчилася тая драчка, колиб не така пригода. Усі трое схопилися засоромлені на ноги. Перший Петрик, зміркував, що незгода до нічого не доведе і йому стало жалко сестричок; скочив до них і обняв їх по братерськи. І Катруся не

була тепер така непримирена, але щиро поцілувала братчика на прощення. Відтак обіцяли собі жити в згоді і не чинити собі ніяких прикrostий.

Обіцяли... Та хто з вас ручає, що вони видержать в тій постанові?

Малі річи.

Малі краплі води,
Піску зерна малі,
Творють дужі моря
І поля чудові.

Малі хвилі часу,
Хоч маленькі, дрібні
Творють довгі роки
І століття цілі.

Байки Езопа.

1. Лакомі мухи.

В коморі виллявся мід. Цілий рій мух кинувся й смакує со-лоденьку їжу.

Наїлися мухи до сита, хочуть відлітати. Та годі! Ніжками і крильцями прилипли до липкого меду. Наче приковані!

«Ах!» — нарікають мухи. — «Коби то ми були знали, що сі со-лодоші принесуть нам смерть! Тоді радше пристали б ми були на звичайній, простій їжі».

(Не кидайся на осліп першій-ліпшій приємності! Перед тим роздумай, чи вона не зашкодить тобі).

2. Брехливий пастух.

Один пастушок частенько лякав своїх сусідів без ніякої причини.

— Вовк! вовк! — кричав він що сили. А як пастухи при-бігали на поміч — вовка ніде й не видати! Пастушок стоїть собі спокійненько. Ще й як насміхається, що обманув їх!

Кілька разів удався сей глупий жарт.

Аж ось небаром напав таки вовк на його череду.

— Ратуйте! ратуйте! браття! — кличе в розпуці що сили.

— Вовк! бігме, вовк!

Товариші дуже добре чули, як він кликав поміч, одначе спокійно сиділи собі у колибах, бо вже ніхто з них не вірив бре-хунови. А тимчасом вовк видусив багато овець з його череди.

(Хто раз збреше, тому не вірять опісля, коли навіть і правду говорять).

3. Обманутий вовк.

Зголоднів вовк, що аж страх! Надармо вже довго шукає до-бичі. Ніде не найде! Нараз чує — у сільській хаті, при дорозі, хтось згадує його. Цікавий був дізнатися, що про нього говорять. Наслухує. Та ось почув, як мати страшила нечемну дитину свою. Говорила: «Коли зараз же не будеш чемний, то зість тебе вовк!»

Приходжу в саму пору! — думав собі вовк. І жде, поки покличуть його. Та час минає, мати не кличе вовка.

Тимчасом дитина стала чемна. І ось чує вовк, як ненька го-лубить дитинку й каже: «Бачиш, тепер не сміє тобі вовк вчинити кривди. Коли б він прийшов, то ми вже справимося з ним!»

Сердитий вовк забрався відсіля. Ще й лютило його, що був такий легковірний.

(Не покладай надій на примхи людей).

„Світ Дитини“ є постійним додатком до „Молодої України“.

Редакція і Адміністрація: Львів, ул. Зіморовича, 3.

Видає і за редакцію відповідає: **Михайло Таранько.**

З друкарні ОО. Василіян у Жовкві.

СВІТ ДИТИНИ

ІЛЮСТРОВАНІЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Виходить два рази в місяць.

В чужій школі.

В чужій школі загибаю
Сумно днина йде,
Рідну мову забуваю,
Бо не вчать мене.

Ой батеньку ти рідненький,
Зглянься на мій біль,
Най не плачу, не сумую,
Я, синочок твій.

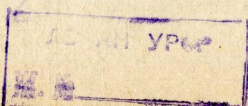
Тут я ходжу і баную, —
Звичайно чужий,
Слова доброго не вчую
Від чужих людей.

Тут сміються з України
Та з її синів,
Ох коб мене хто до школи
Рідної завів.

В рідній школі рідна мова
І люди свої,
Там сходили би весело
Години мої.

Там пізнав би я минуле
Рідного Краю,
Ой там жив би я щасливо,
Неначе в раю.

Іванна Блажкевич.

Професор і учениця.

Пан професор рано встав,
Окуляри на ніс взяв
І в школу подався,
А що дощик покравав,
У буду сховався.

Дош паде, паде, паде,
Аж тут Ціпочка іде
Мокра аж до нитки
І як кожде молоде
Виправляє збитки.

Пан професор тоді в крик
 Бо до збитків не привик
 І на Ціпку злиться:
 » `ей ти, слухай, малий пштик!
 Таж з тебе аж ллється!

А Ціпочка махом скок
 В буду на сухий пісок:
 »Хіба пан не знає,
 Що хто зробить на дощ крок,
 То мокрий буває?

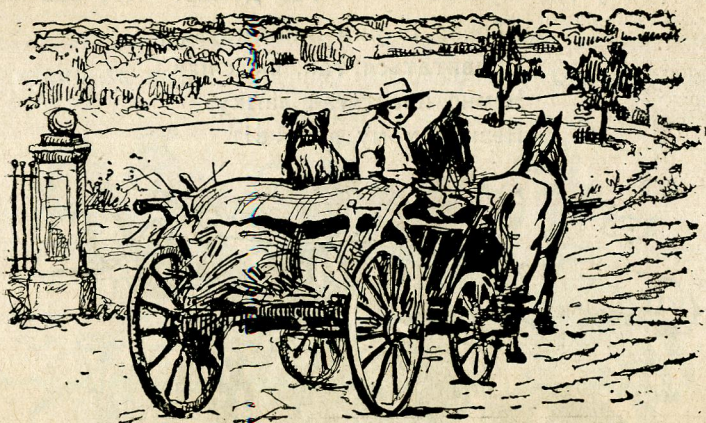
Р. З.

Гав на вакаціях.

3. Ізда возом. — Гав на хуторі. — Перша пригода.

(Докінченне).

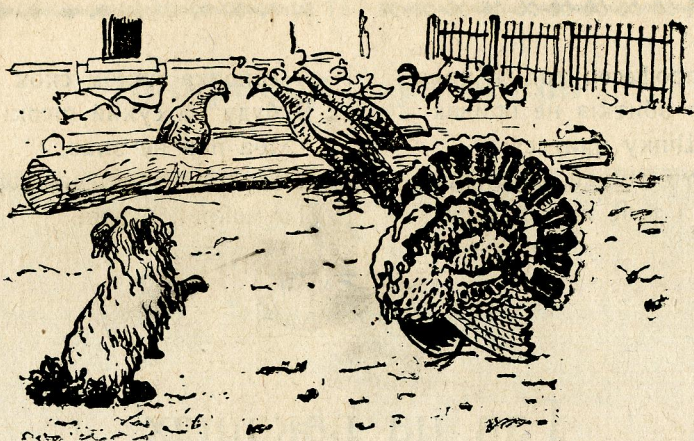
Так то мило, гарно, любо,
 Гав доїхав до мети,
 І як висів, шукав фіри,
 Щоби пішки не іти.

Фіра була. Гав з розгоном
 Вискочив як стій на віз,
 Глядячи за Ромком пильно,
 Щоби собі скоро ліз.

Спершу сердився немало,
 Як в дорозі тряс ним віз,
 Але забув про те скоро,
 Як побачив густий ліс.

В лісі слідив, вітрив, нюхав,
 В гущавину кидав зір,
 Чи не суне вовк голодний,
 Або інший страшний звір.

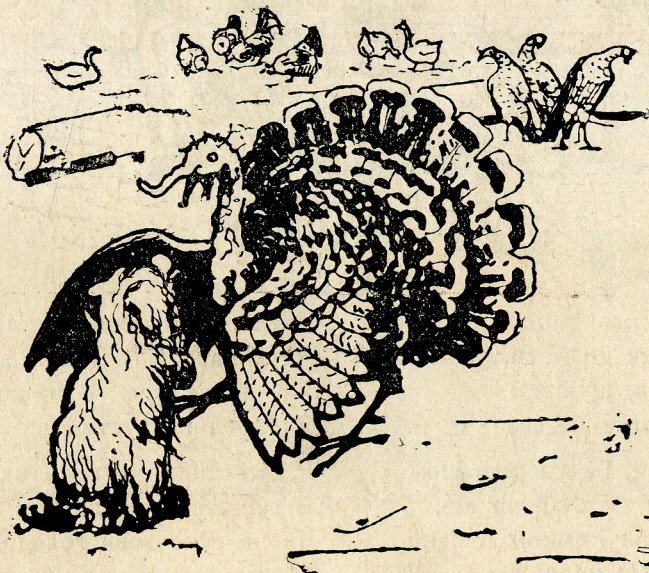
Як в кінці візок спинився,
 Де знайомих був хутір,
 Гав притьмом з візка пустився
 Оглядати цілий двір.

Гонить, бігає усюди.
Зирк: напротив іде пан,
В діл повісив ніс червоний,
Довгий розпустив жупан.

Суне індик гордовитий
І бундючний, як гетьман,
Кричить, дується, сердитий...
Гав думає: »Хто сей пан?«

»Треба із ним запізнаться,
Привитаться так, як слід«.
Чемно простягає лапку
Незнайомому в привіт.

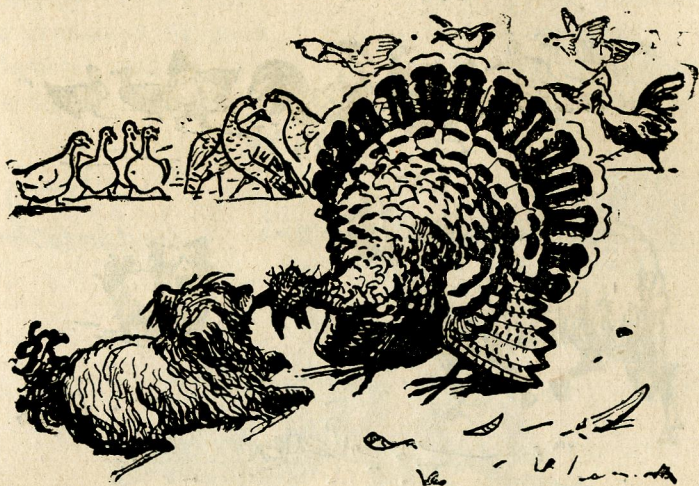

Але індик неотеса
І нечемний, гордий птах,
Наострив свій дзюб червоний
Та на гостя крилом: мах!

Розлютився Гав немало,
Що нечемний пан індик.
До такого привитання
Він ніколи не привик.

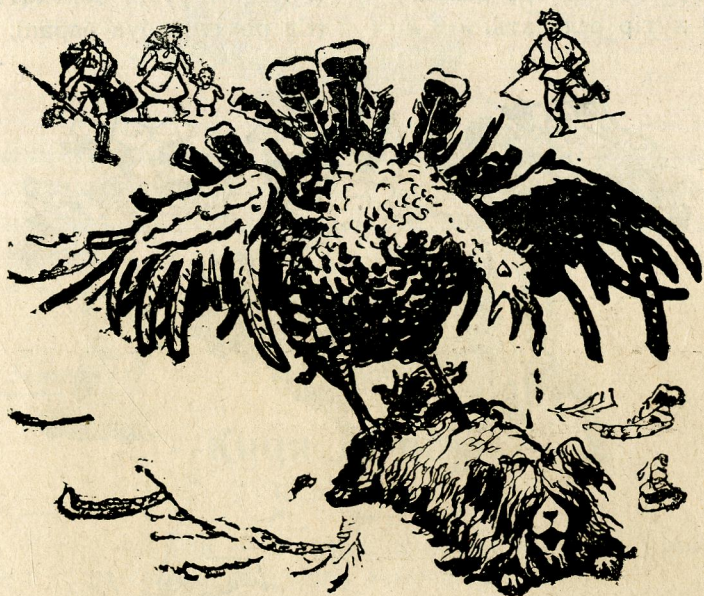
Із образи та досади
У великий попав гнів,

Насталив до бою сили,
На передні лапки сів.

А потому як не вхопить
Пана індика за ніч!...

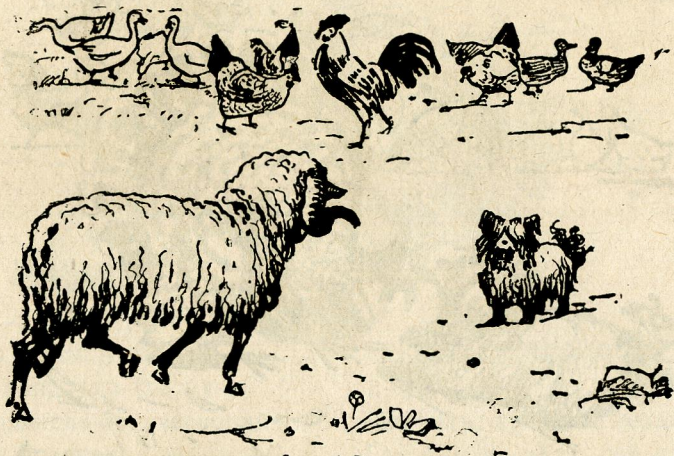
Індик з болю аж до неба
Вереск прешрашний підніс.

Лихий, лютий та сердитий
Гава атакує знов...
Шумить-кипить бій завзятий,
Летить піре, ллється кров...

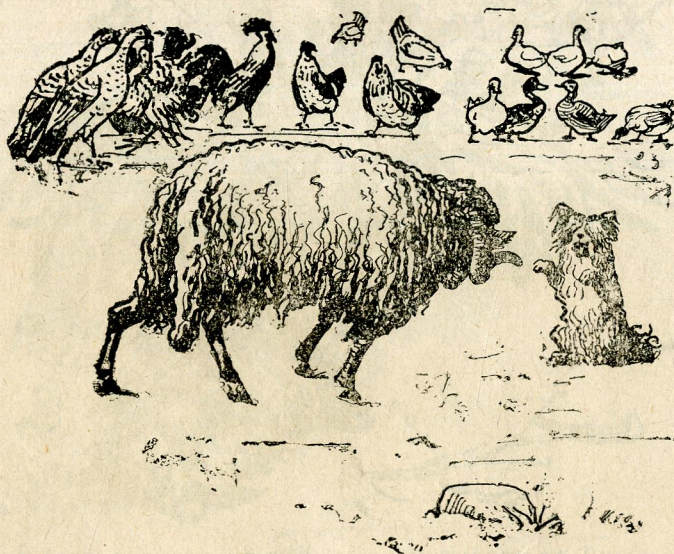
Був би певно в полі битви
Смерть котрийсь з них потерпів,
Та збіглися в кінці люди,
Розігнали ворогів.

4. Другий кривавий бій.

Хоч змучений та зігрітий,
Гав не думав спочивать,
Лиш пустився скоро дальше
Цілий хутір оглядять.

Біжить, нюхає, нишпорить,
Бачить — знову іде пан!
В гарнім футрі волохатім
(Се рогатий був баран).

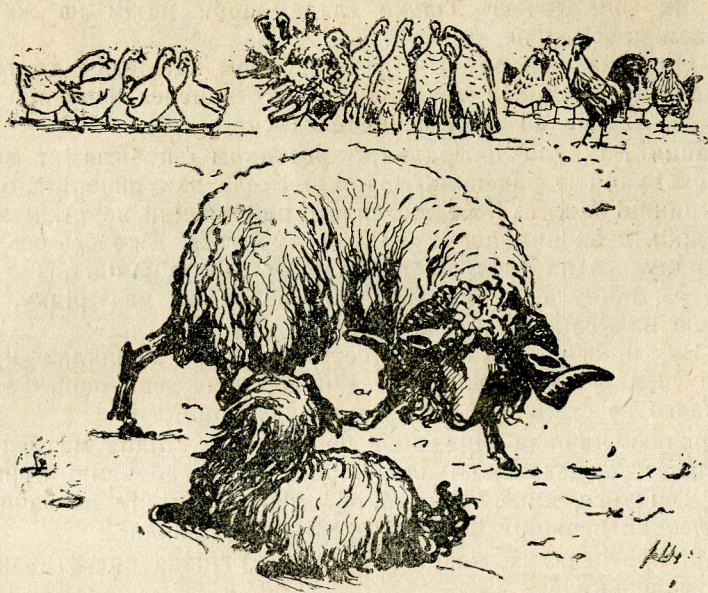

Гав звертається до нього,
Чемно лапку подає,
Представляється і каже:
»Я зі Львова Гавко є«.

»Що сей смаркач сміє пхати
Свою лапу мені в ніс?!«
Образився баран грубий
І рогами Гава тріс!

Гав спершу хотів тікати
 Перед страшним бараном,
 Але бачить: глядять кури,
 Качки, індики кругом.

Стид є трусом показаться
 Поле бою покидять,
 Треба сміло та відважно
 З ворогом до бою стать.

Як не пуститься довкола
 Барана в шалений рух,
 Раз з переду, то із заду
 Рве, термосить за кожух.

Баран тільки все рогами
 Заставляється раз враз.,
 Як скінчилася битва,
 Розкажу вам другий раз.

Роман Завадович.

Киця Драпця.

(Продовження).

— Ходи — каже — зі мною в поле! Втечемо! Щож то за користь тут їм служити? У двох веселійше буде.

Гавцьо зразу здивувався, а відтак відповів:

— Лячно якось, кицю Драпцю. Ліпше держатися Ганусі і нікуди не рипатися.

Тоді киця нуж його переконувати, як то буде гарно, коли вони обоє будуть свободні, як будуть собі жити серед пахучих лугов та дібров і ніхто не поведить їм ловити миши, або сидіти з кусником цукру на носі.

Та й се не помагало. Драпця ще не тратила надії перетягнути Гавця на свою сторону і розводилася далі, а згодом почала сердитися і на кінець сказала:

— Як собі хочеш! Тільки гляди, щоби потім не жалував! Я два рази просити не вмію.

— Іди сама і спробуй! — Я незабаром навідаюся до тебе.

І усміхнувся, мовби говорив: »Я вже наперед бачу, на чім се скінчиться. Але нехай сама переконається«...

Драпця махнула погіршливо хвостиком і побігла за ворота; біжить собі улицею раденька, мовби цілі села закупила, і не бачить, що від криниці біжить уже що сили її найбільший ворог, кудлатий пес Брешко, а за ним аж туманець куриться. Вже ось-ось її допаде. Оглянулася на своє щастє Драпця тай гоп на пліт, а з плота в капусту, майнула кукурузою, далі городами над річку, а там кладочкою на нивки і вже за селом.

— Ну, нічого! — каже до себе ще трохи налякана Драпця. — В селі справді небезпечно, але в полі я вже своя пані. Там мені нічого злого не станеться. Час що небудь попоїсти!

І справді найшла гніздечко перепеличок. Бідна мати-перепеличка відлетіла недалеко і плаче-просить, аж до землі припадає:

— Змилуйся, кицю! Не забирай мені діток! Чи не бачиш, які вони маленькі, невинні? Що вони тобі злого вдіяли?

Бідні перепелятка тільки головочки з гнізда повиставляли — таке то маленьке.

Але Драпця на ніщо не зважала. Відчинила ротик і хрусть-хрусть — уже по всьому.

— Богато смачніші, як миши — сказала, облизалася, обмилася і нуже з утіхи ловити свій власний хвостик. Драпця ловить, а хвостик усе втікає, а вона не може догонити. Крутилася вона так, крутилася, аж голова їй закрутилася — тоді киця беркиць під межу і сказавши собі: »Добраніч, кицю Драпцю«, вснула.

А тут іде полем ловець і слідкує за яструбом. Побачив сплячу Драпцю тай думає собі:

— Знаю я таких волоцюг — то страшні шкідники. Не піде тобі се, серденько, плазом.

Націлівся і вистрілив. Драпця як не підскочить у гору, як не дасть драпака в жито — тільки її й бачив. Опинилася аж у лісі, сховалася в кущ ліщини і промовила:

— Моє щастє, що я ще ціла! Та слава Богу, що я вже в ліску! Тут мені певно нічого злого не станеться.

І знов ускула, накрившись хвостиком. (Докінчення буде).

„Світ Дитини“ є постійним додатком до „Молодої України“.

Редакція і Адміністрація: Львів, ул. Зіморовича, 3.

Видає і за редакцію відповідає: **Михайло Таранько.**

З друкарні ОО. Василян у Жовкві.

СВІТ ДИТИНИ

ІЛЮСТРОВАНІЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Виходить два рази в місяць.

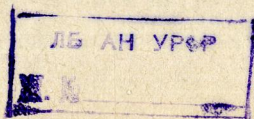
Зітхання.

За зіркою зірка, чарівна, весела.
Роскішно на нашій Україні,
Як нічка погідна злітає на села,
Як спить все під небом, під синім.

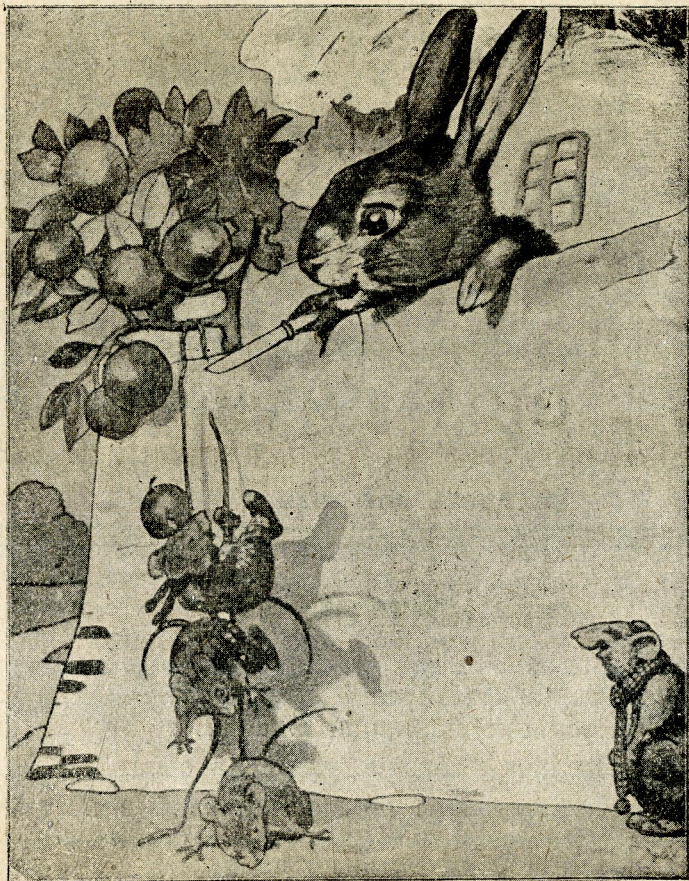
Не спить тільки серце.
Мов ластівка пташка
Під бурю тріпочесь по полі.
Гей, рідний мій краю!
Чому се так тяжко
Забути дні слави і волі?

Чому се так важко забути ті хвили,
В яких ти скидав свої пута?
В яких ти збудився і чувся у силі
По волю і долю сягнути!

Володимир Хронович.

Покарані ласуни.

Дука зайчик Миколайчик
 Садка береже,
 А три мишки книшогризки,
 Лакомі усе,
 Занюхали, побачили
 Яблочка в садку
 Запаشنенькі, румяненькі
 На самім краю.
 Закинули на гилячку
 Мотузок кріпкий

Тай по ньому всі три бистро
 На горі були.
 Але й зайчик Миколайчик
 Бистрий у ногах,
 Примчав скоро й ножакою
 Мотузочок чах.
 І три мишки мов мячики
 Впали до землі,
 А яблуко стара мишка
 Забрала собі.

Я. В.

Роман Завадович.

Киця Драпця.

(Докінченне).

Приснилося їй, що Гануся шукає її по всіх усядах, кличе і плаче, обінює гору ласощів. Але куди? Драпця крізь сон усміхається любо, муркотить із задоволення і шепоче: »Тепер я правдива пані Драпця«.

Прокинулася Драпця, глянула на сонце — полудне. Час і пообідати. Виостирила пазурки до осикової кори і побігла лісом. Вивірки то тут, то там зачіпають її, кидають шишками, розпитують, але Драпця ані мур-мур. Вибігла на полянку і побачила на середині високого дуба, а на дубі вороняче гніздо.

Облизалася і каже:

— Не вадило би скоштувати і воронячого мяса — мабуть не гірше від вороблячого. Старі кудись полетіли, а я молоді тихцем схрупаю.

Махнула хвостиком і пнеться на дуба все висше й висше. Побачив се знакомий кос і кричить:

— А куди ти кицю Драпцю, так пнешся?

— А звідки ти мене знаєш? — запитала киця.

— Я все на Ганусиній тополі співав. І нині я там був і говорив із Гавцюм. Ой, не добре ти зробила, що відцуралася такої доброї дівчинки, ще й на розбій пустилася... Перепелиця вже на тебе скаргу подала.

— Чхаю на її скаргу — відповіла Драпця — нехай би була діток на межи не виводила! Я на всіх чхаю! А тепер я ще й воронятами пообідаю.

— А не боїшся старої вороги?

— Що мені ворона? Її тепер нема, а хочби й була, то в мене і на неї найдеться спосіб.

І Драпця витягнула лапку, уоружену острими пазурками.

Кос замовк.

Драпця вже коло гнізда. Витягнула лапку і досягає до молодих. Очка у неї світяться, як дві свічки, а хребет наїжився мов у дика.

Нараз знявся великий шум, щось закрало, захрипіло і чорна плахта стрілою впала на перелякану Драпцю. Пропала вся відвага і готовість до боротьби. Мов пампушок покотилася до долу, розбиваючись по галузях, поки потовчена не гепнула на землю. На щастє впала на ноги і не дуже себе ушкодила. Було би ще на тім не скінчилося, бо ворони доглянули кицю під дубом і стали прискакувати до неї, коли би не Гавцю, що в ту хвилю вискочив із кущів і прогнав напасників.

— А що, кицю Драпцю, чи задоволена з себе? — запитав.

— Ой задоволена! І ворогам такого щастя не бажаю — відповіла Драпця постогнуючи — мудро ти, песику Гавцю, зробив, що мене не послухав.

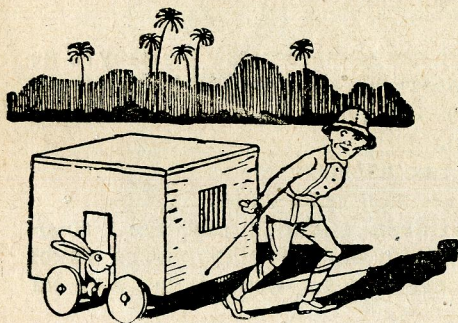
А кос сівши на найнижшій галузці, сказав:

— Вдоволься все тим, що маєш, а не шукай того, що не для тебе. Роби те, що до тебе належить, а все добре буде тобі вестися.

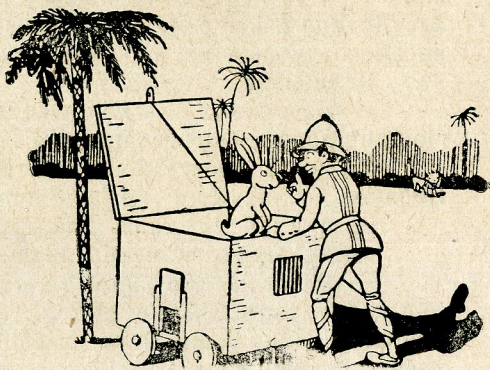
Вертай з Гавцьом до ясноволосої Ганусі і поправся. Вона добра і простить твою вину, бо ти вже сама себе покарала.

І пішла киця Драпця постогнуючи з Гавцьом до Ганусиної хатки, а Гануса з утіхи такий бенкет справила, якого ще ні Гавцьо, ні Драпця не бачили. Драпця дістала п'ять мишачих печень і мисочку молочка від найліпшої корови. Від того часу вже не ловила пташків, за те вигубила всіх мишок, що небаром і на лік ні одної не можна було побачити.

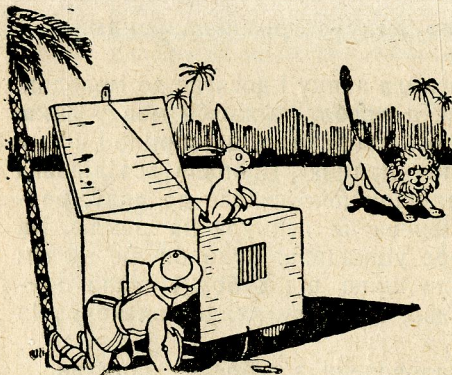
Як то ловлять льва?

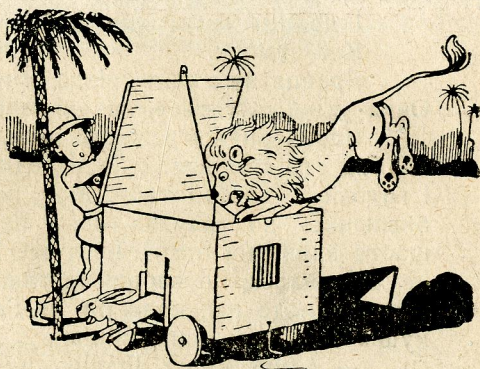
1. Хто з вас, діти, хоче знати,
Як то ловлять львів за крати,
То надставте бачно уха:
Ловець хитрий наче біс
Тягне спору скриню в ліс,
Аж не стає йому духа.

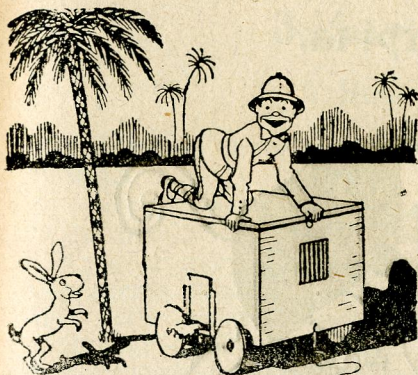
2. На поляні у лісочку
Ставить скриню на пісочку
І підносить тяжке віко;
Садить заяця на край —
Аж тут лев біжить крізь гай
І реве сердито — дико.

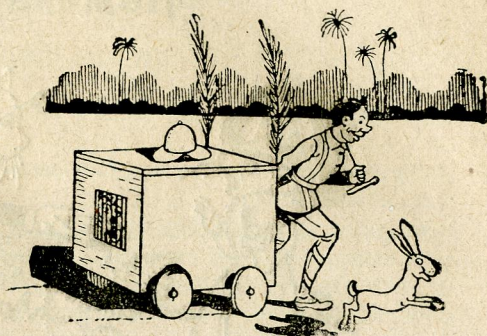
3. Заячик ніби-то нічого. —
Лев не прочуває злого —
Тай все ближше підбігає,
А ловець за скриню вліз,
Виставляє тільки ніс
І зза скрині заглядає.

4. Лев на мясо ласий дуже,
Та про хитрощі байдуже,
А тут заяць весь мов з сала;
Дурний лев за ним скакідь,
Але заяць хвостом киць
Тай дає у скриню драла.

5. Лев ніколи не жартує
І обиди не дарує,
То й розлютився він дуже
І також у скриню гоп,
А тут віко над ним лоп...
»О, вже маю тебе, друже!..«

6 Заяць боком втік зі скрині
Тай танцює по долині
Із утіхи в право, в ліво.
Ловець плечі аж зігнув,
Льва до цирку потягнув...
Правда, діти, що се диво?!

Р. З.

За одну мінутку.

Марійка мала одну злу навичку. Коли їй хто казав що зробити, вона відповідала: »За одну мінутку!«

Коли їй мама скаже: »Маню, принеси мені кафтан! — вона відказує: »Зараз, мамо, за одну мінутку«. Рівнож як тато її закличе, щоби провезлася на возі, то відповідь була та сама.

Одного дня Марійчин пташок вискочив із клітки і літав по кімнаті. Хтось із домашніх, ідучи на двір, лишив двері відчинені. Її мати сказала: — Маню, зачини там двері! — »За одну мінутку, мамо«, — каже Марійка, --- тільки дочитаю сеї казочки.

Але кіт не чекав; відчиненими дверми вбіг до кімнати і одним скоком піймав пташка в зуби. Зараз книжка випала з рук Марійці і вона побігла за котом.

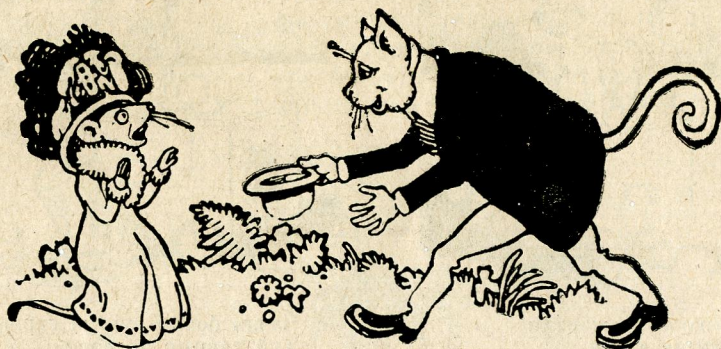
Вкоротці вернула з плачем, тримаючи неживого пташка в руці. Мати, почувши плач, вбігла залякана з другої кімнати, а зобачивши неживого пташка в руці, спитала, що се з ним сталося. Марійка з плачем розповіла. Тоді мати сказала: Бачиш, люба доню, не раз велике нещасте може скоїтися за одну мінуту.

Сей випадок був не тільки наукою для Марійки, але зістався також сумною памятною для неї на ціле життя.

М. К.

Немила стріча.

Як зірками вслався звід,
Мишка виповзла з під дошки
І йде собі на прохід,
Щоб провітритися трошки.

Місяць світить, гай шумить,
Усміхаються зірниці —
Коли глянь — панок, біжить
Вдітий мов на вечерниці.

Хитрим оком засвітив
Повний радості й охоти,
Та ще й вуса підкрутив,
Мов поручник від піхоти.

»Вже пів року день за днем
Я чекав на тебе, любко;
Я примірний джентельмен,
Тож ходи на баль, голубко!«

Поклонився — і, пішли
Заїдаючи орішки —
Та вже потім не найшли
Навіть хвоста з тої мишки.

Р. З.

Дитино кохана!

Дитино кохана, приятелю милий!
Над все, що найкрасше тут в нашім життю,
Люби щиро Бога, а мудро і вміло
Сумну й безталанну Вкраїну свою.

Весь розум, всі думи, всю працю, всі сили,
Віддай сій найбільше нещасній з країн,
Щоб все пребогата на сльози й могили
Всміхнулася сонцем, та встала з руїн.

Володимир Хронович.

Забави для дітей.

1. Невидючий маляр.

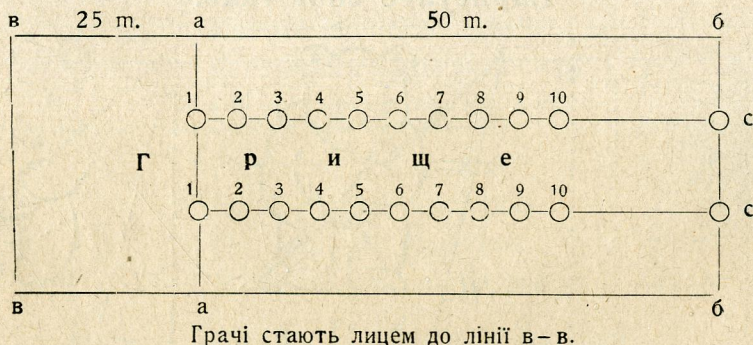
Довільне число дітей сидить при столі, або у лавках, або при таблиці.

Кожний має із завязаними очима нарисувати крейдою на столі, на таблиці, або на камінній плиті якусь фігуру. Можна рисувати і на картці паперу олівцем. Одно з дітей вибирається на «маляря» «Маляреви» зав'язується очі перед тим, заки починає «малювати». Крім того не вільно йому рисувати фігуру одною лінією, але тільки поодинокі частини тої фігури з окрема після того, як йому диктують інші учасники забави. Кожний з учасників має право диктувати маляреви якусь частину фігури. Яка то має бути фігура, ухвалюють усі учасники забави, а часом маляр може сам вибрати собі тему, що він хоче малювати. Приміром усі згодилися, щоби маляр нарисовав стрільця з рушницею. Один диктує: «ноги», другий: «рушниця», третій «голова», четвертий: «тіло», пятий: «руки», шестий: «шапка» і т. д. Або приміром усі годяться, щоби маляр нарисовав перекупку з кошем, слугу з мітлою, коміньяря, Жида і т. д.

Невдатно намальовані фігури ізза того, що поодинокі частини фігур не стоять на своїм місці, викликають грімкий сміх серед учасників забави.

Подав О. Л.

2. Перегони з мішочками.

На площі визначається грище, як се представлено на образку. Гравці стають один за другим у двох гусаках, по 10 гравців у кождім, лицем до лінії в. Число 1 гравч стоїть на лінії а, решта за ним на віддаль 75 ст. один від другого. 50 м. назад від лінії а, є друга лінія б, на якій вбивається два стовпи с. с. 25 м. від лінії а - а вперед є третя лінія в-в. Лінії: а-а, б-б, в-в, означати хоруговками, а на мураві робити лінії розпушеним вапном. Гравч ч. 1, що стоїть на лінії а, тримає в руках, невеличкий мішочок, виповнений трачовиннем і на даний знак передає його обома руками

понад головою грачеви ч. 2. Той знов грачеви ч. 3 і т. д. аж до 10-го. Грач ч. 10, коли тільки дістав у руки мішочок, робить зворот і біжить до лінії б, оббігає наокола стовпа і вертає скоро до лінії а, стає там, де стояв перше грач ч. 1, і передає знов мішочок обома руками понад головою, подібно як се робив його попередник. Всі грачі поступають один крок назад так, щоби передні грачі стояли точно на лінії а, і так усе поступають о один крок назад і один по другім біжуть із мішочком, аж доки знов не прийде черга до бігу на грача ч. 1, що тепер стоїть на самім заді; (т. з. є тепер 10 з ряду). Як тільки дійде мішочок назад до грача ч. 1, він також біжить до лінії б, а вертаючи назад не задержується коло свого ряду, але біжить аж до лінії в—в. На самій лінії кладе мішочок, а сам стає і підносить обі руки в гору. Котрий з останних грачів обох рядів добіг скорше до лінії в, той ряд виграє. Тому оба грачі ч. 1 мусять бути вибрані до сеї гри. Кождий з грачів має право зловитися стовпа для скоршого повороту з заду в перед.

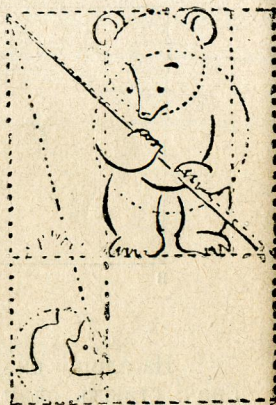
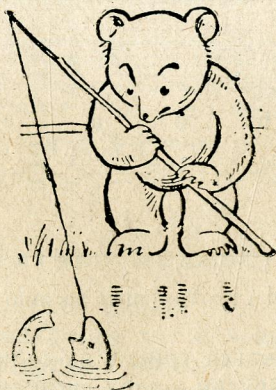
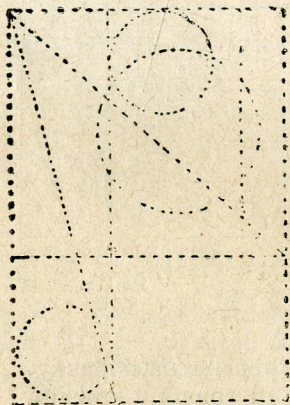
Подав М. К.

Вчена Зося.

Я вже вмю страх багато:
Ма-ма, ба-ба, ді-до, та-то,
А до книжки як візьмуся,
То ще більше я навчуся!

І. Б.

Нарисуйте собі таке.

„Світ Дитини“ є постійним додатком до „Молодої України“.

Редакція і Адміністрація: Львів, ул. Зіморовича, 3.

Видає і за редакцію відповідає: Михайло Таранько.

З друкарні ОО. Василян у Жовкві.